

**Samenwerken
in vertrouwen,**

aan **vertrouwen**

Coalitieakkoord 2022 - 2026

gemeente Den Helder

Inhoud

Inleiding	7
1. Een betrokken Den Helder	9
1.1 We werken in vertrouwen samen met onze inwoners	9
1.2 We werken aan vertrouwen in de gemeente als organisatie	10
1.3 We zoeken het contact met onze bewoners	11
2. Een vitaal Den Helder	13
2.1 Onderwijs	14
2.2 Jeugd, zorg en schuldhulpverlening	14
2.3 Een inclusieve samenleving	14
2.4 Maatwerkvoorzieningen in de zorg	15
2.5 Samenwerking met de regio voor zorg	16
2.6 Ziekenhuis	16
2.7 Bewegen en sport	16
2.8 Jongeren	17
2.9 Kwetsbare groepen	17
2.10 Ankerplaatsen	17
2.11 Vrijwilligers	17
3. Een leefbaar Den Helder	19
3.1 Woningbouw	20
3.2 Het verbeteren van de leefomgeving	21
3.3 Bereikbaarheid	21
3.4 Cultuur	22
3.5 Veiligheid	23
3.6 Werken en recreëren	23
3.7 Recreatie	23
3.8 Horeca	24
3.9 Natuur	24
3.10 Duurzaamheid	24
Een Taskforce Duurzaamheid	25
3.11 Ruimtelijke ordening	26
3.12 Julianadorp	26
3.13 Willemsoord	26
3.14 De Koegraspolder	27
3.15 Maritiem cluster	27
3.16 Regionale samenwerking	28
4. Van Coalitieakkoord naar Collegeprogramma	29
Bilage 1 - Financiën	31
Toelichting meerjarenperspectief begroting	32
Bijlage 2 - Portefeuilleindeling	33

Beste Jutters, Nieuwediepers en Dorpers,

We presenteren jullie graag een nieuw coalitieakkoord voor 2022 - 2026. Met dit akkoord investeren we in de toekomst, zonder voorbij te gaan aan de zorgen die vandaag leven. De rode draad in dit akkoord is simpel gezegd samenwerken in vertrouwen, aan vertrouwen. We zien het als onze plicht om de komende jaren samen te werken aan vertrouwen en te werken aan de grote vraagstukken die voor ons liggen.

We leven in een ingewikkelde tijd waarin onderlinge verschillen alleen maar groter lijken te worden. Terwijl in een versplinterd politiek landschap samenwerken cruciaal is. Aan dit akkoord hebben maar liefst negen partijen hun steentje bijgedragen, die de verantwoordelijkheid naar jullie hebben gevoeld én genomen. En dat is iets ongekends in onze gemeente!

In dit akkoord kunt u lezen met welke ambities we komende jaren aan de slag gaan. We willen een eerlijke en duurzame stad zijn met gelijke kansen voor iedereen. Door samen de schouders eronder te zetten zijn we ervan overtuigd dat we tot mooie dingen in staat zijn! We nodigen je uit om mee te denken én te doen.

Namens,
Beter voor Den Helder, VVD, CDA, D66, GroenLinks, Stadspartij,
Partij van de Arbeid en Seniorenpartij

Inleiding

Den Helder, die mooie stad op drieënvijftig graden noorderbreedte, heeft veel om trots op te zijn. Een uniek samenspel van onder andere natuur, cultureel erfgoed en (maritieme) historie en een grote diversiteit aan inwoners en betrokken, innovatieve ondernemers, maken Den Helder tot een stad met een eigen karakter.

Den Helder heeft ook een aantal flinke uitdagingen. Er zijn veel Heldenaren die te maken hebben met kansengelijkheid, werkloosheid en armoede. Het huren of kopen van een huis is ook in Den Helder voor steeds meer mensen moeilijk haalbaar. Daar komt bij dat we ons in een heftige periode bevinden. Na de coronapandemie kregen we te maken met de grootste oorlog op ons continent sinds de Tweede Wereldoorlog. De gevolgen daarvan merken wij allemaal. De inflatie is ongekend hoog en de energierekening wordt steeds lastiger te betalen. Juist in zo'n periode is het belangrijk dat de gemeente en inwoners samen de uitdagingen aangaan. Wij willen graag de samenwerking opzoeken: met onze inwoners, de gemeenteraad, en maatschappelijke organisaties.

Samen aan het werk

Voor samenwerken is vertrouwen nodig. Ook daar moet je **samen** aan werken.

Daarom hebben in de afgelopen weken/maanden wij - Beter voor Den Helder, CDA, VVD, D66, GroenLinks, Stadspartij, Partij van de Arbeid en Seniorenpartij - intensieve gesprekken gevoerd en afspraken gemaakt over wat we in de komende bestuursperiode 2022 -2026 willen gaan doen.

De inzet van ons akkoord is "**Samenwerken in vertrouwen, aan vertrouwen**".

1

Een betrokken Den Helder

1.1 We werken in vertrouwen samen met onze inwoners.

De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan in de stad. Dat brengt verantwoordelijkheid met zich mee. Die verantwoordelijkheid nemen we serieus en dragen we ook uit. Daarom communiceren we met elkaar en de inwoners met fatsoen en wederzijds respect. We laten zien dat we oprecht geïnteresseerd zijn in wat er binnen de gemeente speelt en laten ons daarover informeren. De gemeente staat zo dicht mogelijk bij onze inwoners en op een laagdrempelige manier.

- We gaan regelmatig op **werkbezoek** bij bijvoorbeeld bedrijven, culturele- en onderwijsinstellingen of zorgaanbieders.
- We vinden **burgerparticipatie** erg belangrijk. Hier hebben we afgelopen periode al stappen in gezet. Die lijn zetten we voort door vanaf het begin bij zowel kleine als grote ontwikkelingen de **inwoners mee te laten praten** en denken.
- Sinds begin dit jaar heeft elke wijk in Den Helder een **wijksteunpunt**. Weten wat er leeft in de buurt en er zijn voor elkaar is ontzettend belangrijk. We gaan deze **samenwerking** met onze inwoners verbeteren vanuit de wijksteunpunten.
- De gemeente is het **aanspreekpunt** voor haar bewoners. Dit brengt een zekere verantwoordelijkheid en voorbeeldfunctie met zich mee. Die **voorbeeldfunctie** zullen we uitdragen op gebieden als duurzaamheid, communicatie en omgangsvormen.
- Zorgvuldige besluitvorming in de raad vergt een zorgvuldige voorbereiding. Dat geldt voor een college maar evenzeer voor de raad zelf. In een **gemeentelijk Manifest**, dat we ontwikkelen vanuit de pilot van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, leggen we vast hoe de rol van de **gemeenteraad bij besluitvorming** versterken en de samenwerking tussen raad en college verbeteren. Een **samenwerkingsagenda** maakt dit daarna concreet in acties.

- We gaan regelmatig voor overleg de wijken in om onze inwoners op een laagdrempelige manier te betrekken bij de politiek.
- Het begrotingsprogramma Bestuurlijke Vernieuwing krijgt de titel “**Samenwerkende Gemeente**”.
- Het college gaat de **advisering aan laten sluiten** op onze te verbeteren systematiek van Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming. Alternatieven en scenario’s zijn nodig en worden aangeboden om aan de knoppen te kunnen draaien. We laten zien hoe we **bewoners betrekken** in ons werk door hier in de advisering expliciet aandacht aan te geven.

1.2 We werken aan vertrouwen in de gemeente als organisatie.

Vertrouwen is een belangrijk goed in onze samenleving. En we beseffen maar al te goed dat de gemeente hier een grote verantwoordelijkheid heeft. De belangrijkste taak van de gemeente is om er voor haar inwoners te zijn en besluiten te nemen die in hun belang zijn. Want alleen samen zorgen we ervoor dat iedereen zich thuis voelt in onze gemeente!

- Wat de gemeente **te bieden** heeft, de inhoud **voor onze bewoners** en over onze (gewenste) samenwerking gaan we proactief communiceren.
- We gaan jaarlijks de **kwaliteit** van de dienstverlening van de gemeente meten, hierdoor kunnen we sturen op **structurele verbeteringen**.
- De gemeente moet ook een **aantrekkelijke en fijne plek** zijn om te werken. Daarom gaan we een 2-jaarlijks **medewerkerstevredenheidsonderzoek** laten uitvoeren. Dat geeft inzicht in het werkklimaat van de ambtelijke organisatie.
- Van de ambtelijke organisatie verwachten we een **open houding** en vertrouwen naar de inwoner. We werken vanuit het “ja, mits” principe, **denken actief mee** over wat mogelijk is. Daarbij **schetsen we alternatieven** bij belemmeringen die ontwikkelingen onmogelijk maken.
- Ook wordt **zelfreflectie** gevraagd van de **gemeenteraad**, dit kan door zich actief af te vragen wat er wordt gevraagd van de organisatie.
- De gemeenteraad heeft in de vorige periode **een eigen onderzoek** ingesteld naar de bedrijfsvoering van de Port of Den Helder. Dit instrument is een waardevolle impuls voor de controlerende taak van de gemeenteraad gebleken. Deze coalitie zet dit instrument de volgende periode waar nodig opnieuw in, met als denkrichting een onderzoek naar de **effectiviteit en efficiëntie van de eigen organisatie**.
- De gemeente stelt de komende periode een **datavisie** vast, waardoor duidelijk wordt hoe de gemeente de komende jaren omgaat met verdere **digitalisering van de dienstverlening** en de daarbij behorende kosten.

1.3 We zoeken het contact met onze bewoners.

We willen een duidelijke toegang voor bewoners en ondernemers met initiatieven die goed zijn voor onze gemeente. Bewonersparticipatie is er vanaf het begin in kleine en grote ontwikkelingen.

- We gaan verder met de ontwikkeling van de (digitale) **participatiemiddelen** en maken ze inclusief voor iedereen bereikbaar.
- We ontwikkelen een strategie voor **informer**, **communiceren** en **participeren**, waarbij het uitgangspunt is om een zo groot mogelijk deel van de **inwoners te bereiken**.
- We zien in vormen van **burgerberaad** een interessante ontwikkeling. We gaan dit soort middelen inzetten bij keuzes van **middelen voor de buurt, wijk en straat**.
- We beginnen met **startnotities** bij ingewikkelde onderwerpen: **de raad nemen we aan de voorkant mee** en er wordt toelichting op vraagstukken aangeboden.
- De Participatieverordening wordt geactualiseerd en we nemen daarin op hoe de gemeente omgaat **met initiatieven vanuit bewoners en ondernemers**.

2 Een vitaal Den Helder

We organiseren een breed aanbod van algemene voorzieningen. De wijksteunpunten zorgen ervoor dat dit aanbod optimaal benut wordt. Armoedebestrijding is daarin een van de speerpunten. Via de wijksteunpunten zijn ook de energiecoaches bereikbaar. Zij bieden ondersteuning en advies in het vinden van duurzame oplossingen in het terugdringen van hoge energiekosten. In plaats van altijd maar zelf het wiel uit te gaan vinden, is het belangrijk om te kijken naar de wijksteunpunten in andere gemeenten en op bewijs gebaseerde programma's van voorlichting, preventie en ondersteuning. Door bij andere gemeentes te kijken en leren kunnen we programma's beter aan laten sluiten bij de vraagstukken van kinderen, jongeren en ouderen. Daarmee kunnen we een effectief en efficiënt aanbod neerzetten waarmee we ook sneller kunnen verbeteren.

- Het programma '**Financieel Fit**' en andere middelen gaan we met onze partners evalueren en waar mogelijk **verbeteren**. Het is belangrijk om schuldenproblematiek op tijd te signaleren.
- We zien dat **kansenongelijkheid** kan leiden tot armoede. Deze coalitie zet structureel middelen in voor **armoedebestrijding**. Wij doen dat door uitvoering te geven aan het reeds ingezette armoedebeleid.
- We werken met onze **maatschappelijke partners** aan een gezamenlijke opdracht. Daarvoor zetten we het subsidiebeleid in. **Specifieke voorzieningen** die in een aanvullende behoefte voorzien kunnen rekenen op subsidie. Waar sprake is van overlapping of minder meerwaarde, wordt de subsidierelatie verbroken.

2.1 Onderwijs

Goed onderwijs is een belangrijk recht voor iedereen in onze samenleving, niet alleen de nieuwe generatie. De kwaliteit van ons onderwijs heeft de afgelopen jaren een grote verbetering gemaakt. Waar mogelijk ondersteunt de gemeente om het onderwijs gezond te houden en verder te verbeteren.

- Taalachterstanden op kinderdagverblijven en peuterspeelzalen willen we vroegtijdig signaleren. Daarnaast krijgt het programma 'Kansrijke start' prioriteit. Dit project legt de focus op de eerste paar levensjaren van een kind, hiermee neemt de zorgvraag in de toekomst af. Hierbij zoeken we de samenwerking met het onderwijs.
- We vinden het belangrijk dat jongeren hun horizon verbreden. Deze coalitie is trots op de vele instrumenten die wij hiervoor reeds faciliteren. De maatschappelijke stage vanuit het onderwijs ('Samenwerking in de stad'), de **Jongerenadviesraad** en de **kinderburgemeester** dragen bij aan het betrekken van onze jeugd bij de samenleving. Generaties leren van elkaar wanneer zij in verbinding staan. De komende jaren zetten we deze projecten voort en zoeken naar **nieuwe projecten** die bijdragen aan de brede ontwikkelingen van de jongere generaties.

2.2 Jeugd, zorg en schuldhulpverlening.

In de wijksteunpunten hebben de wijkteams zicht op de problematiek die verbonden is aan taalachterstand en laaggeletterdheid. We organiseren daarvoor een passend aanbod van voorzieningen. In de wijk en bij bewoners signaleren we proactief wie behoefte heeft aan een voorziening en bieden die aan. Het aanbod van de gesubsidieerde partners moet aansluiten bij de behoefte en onderlinge samenwerking. Het gezamenlijk organiseren zorgt ervoor dat een inwoner met verschillende vragen op één plek geholpen wordt. Ook de wijkconciërges houden hier spreekuur voor bewonersvragen over de openbare ruimte.

- De **wijksteunpunten** worden ook de plek waar professionals **vraagstukken rond zorg en veiligheid** bespreken en oppakken. We zoeken daarvoor de samenwerking met **politie en veiligheidshuis**.

2.3 Een inclusieve samenleving

We werken proactief aan een inclusieve samenleving, waarin drempels om mee te doen worden weggenomen. De inclusieagenda wordt één keer per jaar geëvalueerd en geactualiseerd. Waar we in 2021/2022 sturen op bewustwording, zal in volgende jaren steeds een thema centraal staan. Daarbij zoeken we aansluiting bij activiteiten/inzet in een specifiek aandachtsgebied zoals het armoedebeleid of het invoeren van een stadspas.

2.4 Maatwerkvoorzieningen in de zorg

Aanvragers van maatwerkvoorzieningen worden niet te veel financieel belast. Van draagkrachtige inwoners, die zelf kunnen bijdragen in de oplossing, vragen we meer. De uitvoering van de wettelijke taken van de WMO wordt binnen de wettelijke termijnen afgehandeld.

- **Bureaucratie** dringen we terug.
- Met gecontracteerde partners bezien we het **takenpakket** met betrekking tot de huishoudelijke hulp om de **overlap tussen zorgtaken en gemeentelijke taken te voorkomen**. Waar **maatwerk** nodig is, zijn extra taken mogelijk. We sturen erop dat het **aanbod past binnen de middelen** die het Rijk voor deze taken beschikbaar stelt.
- We zetten in op het beter reguleren van de centrale toegang (met andere woorden het voorkomen van opvang) door wijziging van de **inkoopstrategie** en meer inzet op preventie.
- **Afspraken met zorgaanbieders** zijn zodanig dat uitstroom uit woonvoorzieningen voor beschermd wonen plaatsvindt naar de **gemeente van herkomst**.
- Er komt een commissie voor toewijzing waarmee we in samenwerking met WSDH **jaarlijks 10 woningen** met voorrang toewijzen aan de uitstroom uit **begeleid wonen**.
- De **urgentieregeling** wordt jaarlijks **geëvalueerd en eventueel bijgesteld** op basis van de monitoring van aanvragen.
- We zoeken een **definitieve** locatie voor de huisvesting van (dreigend) **dak- en thuisloze jongeren** en zoeken daarin samenwerking voor de locatie en het beheer.
- We gaan met Defensie/Rijksvastgoedbedrijf het gesprek aan voor gebruik en **overname van gronden** met kansen voor **bijzondere woonoplossingen**/flexibel wonen.
- **Zorgvoorzieningen** kunnen zich alleen in een buurt vestigen als deze in balans zijn met de buurt. Met de zorgorganisaties worden **maatwerkafspraken** gemaakt over de begeleiding van bewoners in en buiten de woning.
- We maken afspraken met ketenpartners over een **duidelijke rolverdeling** zodat omwonenden/betrokkenen een **aanspreekpunt** hebben als zij signaleren dat de hulpverlening onvoldoende aansluit bij de vraag/problematiek.

2.5 Samenwerking met de regio voor zorg

Het 'openhouse' inkoopmodel voor specialistische hulp heeft de samenwerkende gemeenten tot nu toe niet het gewenste resultaat gebracht. Vertrekpunt voor Den Helder is dat het met een beperkt aantal goede aanbieders beter mogelijk is om maatwerk te organiseren en de keten van zorg beter te laten samenwerken. Alles met het belang van onze inwoners voorop. De kosten van de Jeugdhulp en WMO worden zo meer beheersbaar en passend binnen de budgetten die het Rijk hiervoor geeft.

2.6 Ziekenhuis

Het NW-Ziekenhuis blijft een cruciale voorziening voor onze gemeente. Het gemeentebestuur blijft voortdurend in gesprek met de directie van het ziekenhuis.

- Wij zien kansen in het beschikbaar stellen van **woonruimte voor zorgpersoneel** om **Den Helder aantrekkelijker te maken** voor nieuwe medewerkers en personeel in opleiding.

2.7 Bewegen en sport

We benutten het netwerk en de kennis van het verenigingsleven als signaalfunctie in de wijk. We stimuleren beweging en sport als pijler in de gezondheid van onze inwoners.

- We stimuleren het gebruik van **sportvoorzieningen** als preventie voor problematiek rond eenzaamheid, gezondheid en vitaal ouder worden.
- Op basis van onderzoek naar gebruik en voorzieningen van **sportzalen** bekijken we op welke wijze we sportverenigingen kunnen ondersteunen.
- We **faciliteren sportverenigingen** in het op orde brengen van hun buitenlocaties. Zo biedt het initiatief ONS kansen voor up to date sportvoorzieningen in Julianadorp.
- Met het **Ondernemersfonds** maken we afspraken om ervoor te zorgen dat sportverenigingen hun bijdrage daadwerkelijk kunnen inzetten voor de evenementen voor eigen bewoners.
- Verder kijken we samen met scholen, kinderopvang en buitenschoolse opvang hoe we kinderen op jonge leeftijd kunnen **stimuleren om te sporten** en dit ook leuk te vinden. Kinderen komen hierdoor in aanraking met alle sporten, waarbij er voor hen vast een sport zit die ze leuk vinden en daardoor langer blijven sporten/ bewegen.
- Topsport bevordert het imago van onze gemeente. Daarnaast zijn topsporters ambassadeurs voor het beoefenen van sport. Hun **voorbeeldfunctie** zet jong en oud aan tot bewegen. Om dit te stimuleren stelt deze coalitie het **topsportfonds** weer in.

2.8 Jongeren

Jongeren verdienen als groep specifieke aandacht. Vragen van minderjarige inwoners en hun ouders/verzorgers worden zo goed en snel mogelijk beantwoord. De wijkteams organiseren hulp en ondersteuning en geven antwoord op opvoedkundige vraagstukken.

- Deze coalitie gaat Den Helder **nog aantrekkelijker** maken voor jongeren. Concreet betekent dit inzetten op meer evenementen, zoals het faciliteren van festivals.
- **Onze stranden** zijn een unieke plek om te recreëren, ook voor onze jongeren. We gaan de mogelijkheden verruimen voor het **ontplooiën van activiteiten** op onze stranden.
- Daarnaast moet **uitgaan veilig** zijn. De coalitie zal alle mogelijkheden benutten om de veiligheid van bezoekers in het uitgaansgebied te vergroten, hiervoor zal met alle stakeholders worden gewerkt aan een vernieuwd Horecaveiligheidsplan..

2.9 Kwetsbare groepen

Naast fysieke veiligheid ervaren kwetsbare groepen ook op andere manieren onveiligheid. Zo zijn sommige senioren kwetsbaar voor babbeltrucs en andere vormen van digitale criminaliteit. We organiseren bijeenkomsten met ketenpartners, zoals de Kopgroep bibliotheek, om deze groepen digitaal weerbaarder te maken.

2.10 Ankerplaatsen

Voor iedereen moet er een plek zijn in onze gemeente. Ankerplaatsen is de term voor onderkomens voor overlastgevendende zorgmijders in het versterkingsplan. Te vergelijken met 'skaeve huuze' bijvoorbeeld voor mensen die blijvend niet in een woonwijk of buurt kunnen functioneren.

- We gaan met Defensie/Rijksvastgoedbedrijf het gesprek aan voor gebruik en **overname van gronden** bij fort Dirksz Admiraal met kansen voor bijzondere woonoplossingen/flexibel wonen, de zogenaamde **ankerplaatsen**.

2.11 Vrijwilligers

Vrijwilligers zijn een belangrijk onderdeel van het fundament van onze samenleving. Helaas neemt landelijk gezien het aantal vrijwilligers af. De gemeente neemt **stimulerende maatregelen** om vrijwilligers te ondersteunen, door opleidingen en een centraal steunpunt vrijwilligers.

3 Een leefbaar Den Helder

Er komt een strategisch ontwikkelplan als kader voor de stedelijke omgevingsvisie. Voor het einde van 2022 wordt door het nieuwe college een aanpak voorgesteld voor het opstellen van een strategische visie op stedelijke ontwikkeling voor Den Helder.

De grotere initiatieven hierin die een programma overstijgend en projectmatig karakter hebben, worden zo concreet mogelijk omschreven ondergebracht bij een stedelijk projectbureau dat als een opvolger gezien kan worden van de huidige Zeestadorganisatie.

- Gemeente en maatschappelijke partners (bijv. Woningstichting) werken op het gebied van stedelijke ontwikkeling nauw en slagvaardig samen.
- Gezien de uitdagingen en ook juist de mogelijkheden die Den Helder als woon-, werk- en verblijfplaats heeft, worden met nadruk ook de provincie en andere overheden (bijvoorbeeld hoogheemraadschap) uitgenodigd te participeren bij de totstandkoming voor de stedelijke omgevingsvisie.
- Een van de collegeleden krijgt als **ambassadeur voor Den Helder** de speciale rol om uit (structuur)fondsen van het Rijk en Brussel financiële steun voor de uitvoering te organiseren aan de stedelijke vernieuwing. Den Helder staat immers voor een aantal **ingrijpende herstructureringen** zoals haven, werk, bereikbaarheid en klimaatuitdagingen.

3.1 Woningbouw

Iedereen in Den Helder moet voldoende mogelijkheden hebben om prettig en betaalbaar te wonen. Er is momenteel een scheefgroei in het aanbod van goedkope, middeldure en dure huur-/koopwoningen. De coalitie bevestigt daarom de bestaande ambitie om te komen tot een woningverdeling in de hele gemeente en ook in de verschillende wijken van 30-30-40 (sociale huur/goedkope koop - middeldure huur/koop - dure huur/koop).

- In de periode tussen 2020 – 2030 ondersteunen we bij de **bouw van tenminste 1500 woningen**.
- We willen de **doorstroom van sociale huur** naar koop bevorderen om mensen met een kleine portemonnee of die niet kunnen kopen, meer de kans te geven op een betaalbare huurwoning binnen de grens van huurtoeslag. Een 'thuis voor iedereen' is de basis. Dit doen we door de woonverdeling van **30-30-40** toe te passen.
- Er moet oog zijn voor de verduurzaming van bestaande huurwoningen, zodat huurders niet 'leeglopen' op hun energierekening.
- De gemeente treedt **sturend** op naar woningcorporaties om hun woningvoorraad versneld te **verduurzamen**. Een addendum op de bestaande prestatieafspraken is een denkrichting.
- De sloop van sociale huurwoningen wordt in bestaande gebieden gecompenseerd met óók nieuwbouw van sociale huurwoningen of goedkope koopwoningen.
- In nieuwe uitleggebieden worden niet alléén middeldure en dure koopwoningen gerealiseerd, maar ook deels huurwoningen en/of goedkope koopwoningen.
- Een van de uitgangspunten bij de **realisatie van huurwoningen** is dat de gemeente geen rol speelt in de dekking van de onrendabele top van huurwoningen. Dit is een primaire taak van **woningcorporaties**.
- Met het **project Dijkbuurt** realiseren we een gevarieerd aanbod op een unieke locatie. Het **groene karakter** van de dijk willen we behouden. Per fase bekijken we de multifunctionele invulling die mogelijk is in het kader van de dijkversterking.
- De gebiedsontwikkelingen Julianadorp Oost/ONS, Drs F. Bijlweg, Ruyghweg/ Spoorweghaven en Dijkbuurt vergen een integrale benadering om voortgang te krijgen.
- We stimuleren **duurzame bouwvormen** en willen daarin ruimte bieden voor innovatieve oplossingen.
- De locatie **Ruyghweg** wordt bestempeld als woningbouwlocatie, op andere ontwikkelingen wordt terughoudend gereageerd.

3.2 Het verbeteren van de leefomgeving

In een aantal woonbuurten zien we sociale en/of fysieke vraagstukken die deze buurten kwetsbaar maken. De beleving van onveiligheid vraagt aandacht en meer toezicht. Naast het intensiveren van nieuwe woningbouw in Den Helder zal er gelijktijdig ook een begin worden gemaakt met de herstructurering, opwaardering en het energie duurzaam maken van deze kwetsbare buurten.

- Er wordt **een fonds** ingesteld voor de aanpak van deze buurten die aan Den Helder een bijzonder woonkarakter geven. Een en ander zal in nauwe samenspraak met bewoners vorm krijgen.
- **Eén wethouder** neemt de problematiek van de **kwetsbare wijken**, waaronder de Visbuurt, in zijn/haar portefeuille op.
- De **inclusieagenda** wordt, inclusief prioritering, op interactieve wijze **samen met ervaringsdeskundigen** opgesteld. Hierbij wordt de raad actief geïnformeerd. Bij de begroting wordt aangegeven welke maatregelen in dat jaar worden uitgevoerd.
- Bij alle ingrepen in de openbare ruimte wordt de toegankelijkheid voor mensen met een fysieke beperking gewaarborgd. Hierbij wordt advies gevraagd aan ervaringsdeskundigen.
- Met de HVC gaan we in gesprek om volle (papier en textiel) **containers sneller gelegeerd** te krijgen en over het voorkomen en verwijderen van gedumpt afval. Dit betekent vaker evalueren en vervolgens optimaliseren.
- Aan nieuwe woningbouwprojecten koppelen we de verplichting aan ontwikkelaars van **1,3 boom per woning** in de buurt of een bedrag als afkoopsom van € 250,- per boom wat gebruikt wordt voor het vergroenen van de openbare ruimte.
- **Losloop- en verbodsgebieden** voor honden zijn goede oplossingen voor de honden-poep-problematiek. Voor het reguleren trekken we extra middelen uit. Duidelijkheid en eenduidigheid voor inwoners, voor zowel hondenbezitters en niet-hondenbezitters staat hierbij voorop.

3.3 Bereikbaarheid

We zetten ons in voor de verbetering van de bereikbaarheid van regio en stad per auto, fiets en openbaar vervoer.

- Kansen voor het realiseren van snelfietsroutes benutten we: lokaal en bovenlokaal. We realiseren **doorfietsroutes** om de fietsinfrastructuur van onze gemeente te verbeteren en te bouwen aan onze ambitie om een fietsvriendelijke gemeente te zijn.
- We **verminderen de verkeersdruk** met slimme parkeeroplossingen voor **Texelbezoekers** en overstapplaatsen (hubs) naar andere, meer duurzame vormen van vervoer voor de bezoekers/leveranciers van onze bedrijven. We zoeken daarvoor de samenwerking met de provincie en buurgemeenten.

- Wij streven ernaar dat op termijn het TESO-verkeer de binnenstad niet meer belast en zetten ons daar maximaal voorin.
- We zoeken ook de samenwerking met de provincie bij de realisering van een **duurzaam OV-systeem** met innovatieve oplossingen naast maatregelen als de verbetering op langere termijn (inzet op N77).

3.4 Cultuur

We consolideren het huidige cultuuraanbod en zetten in op versterking van de kwaliteit. Met de stichting Erfgoed Den Helder werken we aan behoud, doorontwikkeling en de beleving van de Stelling van Den Helder. De gemeente blijft zelf richting geven aan de doelstellingen van het beheer van de openbare ruimte in de Stelling.

- Het project **De Nollen** moet tot realisatie of afronding komen. We willen daar als gemeente een actievere rol in pakken door kansen te verkennen in samenhang met de ontwikkeling van woningbouw bij station Zuid. Daarbij moeten de groene verbindingroutes en '**de groene long**' (van Fort Erfprins tot en met Quelderduijn) behouden blijven.
- We zijn trots op ons erfgoed en dragen dat uit door onder andere te blijven staan voor het behoud van onze **Lange Jaap**.
- We zetten in op de uitvoering van de in de **Kerkervisie** beschreven ambitie.
- De beleving van het maritiem erfgoed vinden we belangrijk. We stimuleren samenwerking en maken de beleving van het varend erfgoed meer/beter mogelijk.
- Het gebruik van het **varend erfgoed** maakt een rendabele toekomst kansrijker. In het bijzonder via de Erfgoedstichting met bestaande en inmiddels doorontwikkelde initiatieven, zoals bijvoorbeeld met de beheerders van de museumhaven en van het nautisch erfgoed als De Bonaire en het Lichtschip Texel.
- We ondersteunen de beleving van het varend erfgoed. Op eventuele nieuwe initiatieven wordt terughoudend gereageerd.
- We zien kansen in de ontwikkelingen van onze stelling. De professionalisering van de Erfgoedstichting draagt bij in het verzilveren van deze kansen.
- Het onderhoud en beheer van Willemsoord is belegd bij Willemsoord BV. Voor de ontwikkeling van Willemsoord zien wij een rol voor Zeestad.

3.5 Veiligheid

Deze coalitie staat voor een schoon, heel en veilig Den Helder. We stimuleren de eigen verantwoordelijkheid bij het schoonhouden van de eigen wijk, buurt en straat. Hondenpoep, zwerfvuil, vervuiling rondom afvalcontainers, graffiti en andere zaken die overlast en irritaties geven, moeten worden aangepakt. Vernielingen worden snel hersteld. Naast een schoon Den Helder merkt deze coalitie op dat niet in alle woonomgevingen een veilig Den Helder wordt ervaren. Wij zetten in op slimme stadsverlichting op plekken waar de verlichting nu te wensen overlaat.

3.6 Werken en recreëren

De ambitie Van krimp naar groei houden we vast. We profileren Den Helder als aantrekkelijke stad om te wonen, te werken en te recreëren. Voor SAIL 2023 is er een geactualiseerd en attractief promotieplan in uitvoering voor het wonen en verblijven in Den Helder. Den Helder als cultuurstad wordt hierbij nadrukkelijk betrokken.

- Met vertegenwoordigers vanuit de sectoren wonen, werken, onderwijs en zorg maken we een **nieuw uitvoeringsprogramma** gericht op gecoördineerde inzet en samenwerking. Onderdeel daarvan zijn de **branding van de stad**, evenementen en activiteiten op het gebied van arbeidsmarkt en onderwijs.
- Bewoners die wegens een beperking/hindernis (nog) geen reguliere baan kunnen vinden, vinden in voorzieningen als ProBedrijven, maar ook via trajecten van Rpa of projecten als wijkkantonniers een plek die hen past.
- De inzet van stichting **Citymarketing** wordt geëvalueerd.

3.7 Recreatie

We ontwikkelen een visie op kansen in de verblijfsrecreatie. Daarbij wordt onder andere duidelijkheid gegeven over uitbreidingsmogelijkheden van de terreinen en de kansen voor campers in het landelijk gebied. Ook actualiseren we onze visie op toerisme. Daarbij beschouwen we de verschillende vormen van toerisme en de bijbehorende vraag in het kader van functies binnen onze gemeente.

- We werken mee met minimaal twee initiatieven vanuit de markt om te komen tot een **ontwikkeling van vakantieparken** in het gebied rond De Helderse Vallei en al bestaande parken in Julianadorp. Bij Natura-2000 gebieden wordt hierbij **ecologisch verantwoord** gebouwd.
- In de Donkere Duinen realiseren we een verhard **Kees de Jager pad**, dat gebruikt kan worden door alle inwoners van Den Helder.

3.8 Horeca

De horecasector krabbelt op na een gitzwarte coronaperiode. Om de sector deze periode door te loodsen heeft de gemeente **regelgeving verruimd**. Om deze belangrijke sector de tijd te geven zich te herstellen handhaven we deze verruiming de komende jaren.

3.9 Natuur

Kwetsbare natuurgebieden en belangrijke delen van het erfgoed staan onder druk. Wij gaan de verrommeling van de Huisduinerpolder en het gehele Ravelijng gebied rondom Fort Erf-prins tegen.

3.10 Duurzaamheid

Binnen onze gemeente staan we komende jaren voor grote duurzaamheidsvraagstukken. De gemeente heeft als doel om in 2030 de **CO₂ uitstoot met 60 % te verminderen**. We houden vast aan die doelstelling. Bij de verduurzaming is het belangrijk dat iedereen mee kan doen, we zetten dan ook in op het tegengaan van energiearmoede en zetten ons ervoor in dat de energierekening van mensen met een laag inkomen betaalbaar blijft.

- De gemeente speelt een actieve rol bij de totstandkoming van een '**waterstofeconomie**' voor de regio.
- We spelen in op kansen rondom **waterstofproductie en distributie**, waarbij een actieve lobby kan helpen bij het aantrekken van tenders of pilotprojecten. Dit heeft als doel om een bijdrage te leveren aan de **werkgelegenheid en de verduurzaming** van de gemeente.
- Voor iedereen moet de **verduurzaming van de eigen woning** haalbaar zijn. Aan de ene kant om de alsmaar hoger wordende energierekening betaalbaar te houden. Aan de andere kant om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te beperken. Er wordt onderzocht wat de meest effectieve manier is om, met name mensen met een lager inkomen, te ondersteunen bij het verduurzamen van de woonruime.
- Het veranderend klimaat zorgt voor meer extremen zoals langere perioden van droogte en heviger neerslag. We onderzoeken hoe de gemeente en haar inwoners zich **weerberaarder maken** onder het veranderend klimaat en zetten hierop in.
- **Offshore wind** is een groeiende industrie die kansen biedt, nu en in de toekomst. Waar mogelijk speelt de gemeente een faciliterende rol bij het aantrekken van projecten.
- Naast verduurzamen van de eigen woning, werken we ook aan het verduurzamen van de openbare ruimte en de leefomgeving. We gaan aan de slag met buurtbatterijen en **ondersteunen buurtinitiatieven** met een duurzaam karakter.

- We willen de verstening van de wijken tegengaan door het stimuleren van groene daken. Een **groen dak** compenseert het gebrek aan groen in de stad en ziet er mooi uit (bloemetjes, geuren en kleuren).
- Het aanleggen van **zonnepanelen** helpt om zelfvoorzienend te worden, maar zorgt ook voor verrommeling van straatbeeld. Zonneparken die op agrarische gronden worden ontwikkeld en zijn gerealiseerd, hebben niet onze voorkeur.
- In alle nieuwbouwprojecten komt **nestgelegenheid** en is aandacht voor **biodiversiteit**.
- Gemeentelijk vastgoed is klimaatneutraal en natuurinclusief.
- In onze **duurzaamheidsambities** sluiten we geen opties uit. Daarmee blijft deze coalitie aangehaakt op ontwikkelingen binnen het gebied van **thorium** en zogenoemde **small modular reactors** (SMR's) . Hoewel dit geen ontwikkeling op de korte termijn is, ziet deze coalitie potentie voor de lange termijn.
- Er wordt de komende jaren ingezet op **haalbaarheidsonderzoeken** waarbij onderzocht wordt of deze regio geschikt is om een rol te spelen in het opwekken van alle soorten **alternatieve energie**.

Een Taskforce Duurzaamheid

We richten een taskforce in met bewoners/deskundigen/ondernemers, omdat de overheid niet alleen tot oplossingen kan komen in de opgave van de energietransitie. Samenwerking is nodig. De Taskforce helpt mee bij het bedenken van innovatieve oplossingen. Hierbij gaat het gevraagd en ongevraagd de gemeenteraad en het college adviseren over het duurzaamheidsvraagstuk. De focus ligt daarbij met name op de middellange en langere termijn.

- Er wordt **financiële ruimte** gereserveerd om **innovatieve oplossingen** tot uitvoering te kunnen brengen.
- De taskforce wordt een **onafhankelijk orgaan** dat raad en college van concrete adviezen voorziet.

3.11 Ruimtelijke ordening

De ontwikkelmogelijkheden in het stadshart benutten we.

- De **parkeernorm** moet geen belemmering vormen en ons motto daarbij is **blik uit het zicht**. In de aanloopstraten naar het centrum kunnen leegkomende winkels tot woning verbouwd worden.
- We willen een **fietsvriendelijke stad** worden met voorzieningen voor het 24/7 parkeren van fietsen en investeren daarin.
- Het **opknappen van de beschoeiing** van het Helders kanaal en de aanleg van steigertjes krijgt een volgende fase. De komende periode worden de **steigerkades** uitgebreid richting het carillon.
- We knappen het **Breewaterplein** op en geven het de upgrade die nodig is om hier ook **kleinschalige evenementen** te organiseren.
- Quelderduyn blijft als terrein geschikt voor outdooractiviteiten, in combinatie met de ontwikkelingen van de sporthal.

3.12 Julianadorp

Deze coalitie ziet in het project ONS dorp een schoolvoorbeeld voor overheidsparticipatieprojecten. Buurten, wijken en bewoners hebben hier zelf het initiatief opgepakt en plannen ontwikkeld om hun leefomgeving te verbeteren. De gemeente zal ook de komende vier jaar haar faciliterende en ondersteunde rol pakken om dit initiatief naar een nieuwe fase te brengen.

- We ondersteunen de ontwikkelingen voor een **brede school in Julianadorp-Oost**. Dit is een wens gekoesterd door het dorp en de gemeente ondersteunt waar het kan.

3.13 Willemsoord

Willemsoord is hét gebied voor horeca, cultuur, ruimte voor festivals/evenementen en uitgaan. Een inspirerende omgeving voor zakelijke ontmoetingen of in de vrije tijd. Men beleeft er de historie van het varende erfgoed! We vinden het belangrijk dat de inrichting van de openbare ruimte van Willemsoord aansluit bij de nautische historie.

- **Willemsoord** is een integraal onderdeel van ons **stadshart**. Dit betekent dat parkeerregulering in het centrum wordt ingezet inclusief het terrein van Willemsoord. Deze coalitie stelt een **blauwe zone** in op het terrein van Willemsoord om langdurig parkeren van Texel-verkeer tegen te gaan. Hierbij gelden ontheffingsmogelijkheden voor werknemers van bedrijven in het stadshart en Willemsoord.

- Het project **De Kleine Werf** wordt ontwikkeld binnen de kaders van het bestemmingsplan Willemsoord 2012 (uitwerkingsgebied). Daarbij is de **Laddertoets** voor horeca is een vereiste.
- Wij zien **Willemsoord als hét (bovenlokale) evenemententerrein**. Organisatoren worden ondersteund bij het opstellen van noodzakelijke vergunningen waarbij vooraf risico's ingeschat moeten worden en maatregelen genomen moeten worden om deze te beperken. Willemsoord BV (terreinbeheerder) en gemeente (bevoegd gezag) werken hierin nauw en hulpvaardig samen met de organisatoren.

3.14 De Koegraspolder

We staan náást onze agrariërs in het voortdurende verziltingsdossier, waarbij projecten elders de kwaliteit van de grond in het agrarisch gebied aantasten. We maken ons hard voor een structurele oplossing, waarbij we de Koegraspolder willen versterken. Onze gemeente is gezegend met vitale agrarische bedrijven waar bij velen een grote wens bestaat om hun kinderen een toekomst te geven op het bedrijf. Uitbreiding van het bedrijf biedt de mogelijkheid om de nieuwe generatie agrariër die klaar staat een plek te geven in het bedrijf en om tot een gesloten keten te komen, eventueel met verbreding van de agrarische functie. Hoe mooi is het als een bedrijf van generatie op generatie over kan gaan? Dat willen we faciliteren. Ook als dat betekent dat regelgeving moet worden herzien.

- We gaan deze periode de **kanoroute opknappen** en het broodnodige onderhoud geven.
- We realiseren **nieuwe vaarroutes** door de dammen **richting Julianadorp** bij de kano-route te verwijderen.

3.15 Maritiem cluster

Met de provincie Noord-Holland, buurgemeenten, Defensie/Koninklijke Marine en het Hoogheemraadschap werken we voor de ontwikkeling van de haven aan een gezamenlijk programma Maritiem Cluster.

- Op het **Nieuwediep/Nieuwewerk** liggen kansen om oplossingen voor de **waterveiligheids-opgave** op middellange termijn te koppelen aan oplossingen voor het beter benutten van de beschikbare ruimte en kades.
- We werken mee aan een **herschikking** van de haven. Dit is nodig om voldoende ruimte te bieden bij ontwikkelingen in de **energietransitie** (waterstof en wind op zee). Ook biedt de herschikking ontwikkelkansen en de Koninklijke Marine extra kaderuimte. De verplaatsing van de Moormanbrug biedt in dit kader kansen en een goed uitgangspunt in samenhang met ontwikkelingen in andere delen van de haven.
- We geven **opvolging** aan de aanbevelingen uit het **Panteiarapport**.

3.16 Regionale samenwerking

Wij hechten belang aan voortzetting van de regionale samenwerking in de Noordkop en Noord-Holland Noord. De ambities zoals die o.a. zijn omschreven in de Samenwerkingsagenda Kop van Noord-Holland Noord 2022-2025 en de Regio Deal Maritiem Cluster Kop van Noord-Holland onderschrijven wij. Het nieuwe college krijgt de opdracht verder te werken aan de regionale samenwerking waarbij het onderzoeksrapport van KoksDeVoogd 'Regionale samenwerking Gemeente Den Helder' leidraad is.

4 Van Coalitieakkoord naar Collegeprogramma

Dit akkoord wordt de komende maanden verder uitgewerkt naar een Collegeprogramma. Alle opgenomen opdrachten en acties zullen daarmee worden uitgewerkt naar concrete doelstellingen. De consequenties worden meegenomen in de begroting van 2023 en het financiële vergezicht wordt duidelijk in de meerjarenbegroting 2023-2026.

1

Bijlage

Financiën

Meerjarenperspectief begroting

Uitgangspunten voor het financiële meerjarenkader:

- Structurele lasten worden structureel gedekt
- Weerstandratio van minimaal 1,0
- Becijferde ruimtevragers zijn basis voor het programma

De ontwikkeling van de beschikbare middelen is als volgt:

Ontwikkeling saldo 2023 - 2026

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	totaal
Stand meerjarenbegroting kadernota 2023-2026	-2.515	-599	566	709	
Effect meicirculaire	6.833	9.402	10.606	2.095	
Af: stelpost actualisatie autonome ontwikkelingen	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	
Bij: hogere rente-inkomsten	400	400	400	400	
Bij: bijdrage egalisatie uitkering gemeentefonds	2.000	2.000	2.000	2.000	
Totaal	5.718	10.243	12.572	4.204	
incidenteel beschikbaar:	1.514	6.039	8.388	-	15921
structureel beschikbaar:	4.204	4.204	4.204	4.204	

Toelichting:

Op basis van de kadernota en meicirculaire is € 2,2 miljoen structureel beschikbaar. Daarnaast is dan nog afgerond € 16 miljoen beschikbaar van 2023-2025. Dit kan als volgt ingezet worden:

- € 8 miljoen voor incidentele zaken;
- € 8 miljoen toevoegen aan de reserve egalisatie uitkering gemeentefonds. Met die reserve kunnen het totaal van de incidentele middelen ingezet worden om een jaarlijkse stabiele inkomstenstroom te genereren. Deze post kan worden aangevuld met de hogere bijdrage uit de meicirculaire over 2022. Deze bedraagt € 4,6 miljoen; wanneer een bedrag van € 2 miljoen hiervan ook wordt toegevoegd aan de reserve egalisatie uitkering gemeentefonds kan deze over de periode 2023-2027 een bijdrage van € 2 miljoen structureel opleveren. Dat betekent dat dan kan worden uitgegaan van € 4,2 miljoen structureel, naast een incidenteel bedrag van € 8 miljoen.

Het Rijk heeft aangegeven dat er vanaf 2026 meer eigen middelen (lees: nieuwe belastingen) door gemeenten kunnen worden geheven; er is dus zicht op meer middelen vanaf 2026 alleen is de omvang daarvan onzeker en afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming. Toegezegd is door het Rijk daar in september meer duidelijkheid over te geven.

Bij de berekening van investeringen moet rekening worden gehouden met afschrijvingslasten en beheerskosten voor het onderhoud. Daar moet goed onderscheid tussen worden gemaakt om tot een degelijke onderbouwing te komen.

2 Bijlage

Portefeuilleindeling

Burgemeester Jan de Boer MSc

- Openbare orde en veiligheid
- Toezicht en Handhaving (alleen wettelijke taken burgemeester)
- Bestuurlijke coördinatie op aanpak van ondermijning en regionale samenwerking
- Herdenken en onderscheiden

Michiel Wouters

(tot 01-04-2024) - Beter voor Den Helder / Seniorenpartij (0,9 fte)

Remco Duijcker

(vanaf 01-04-2024) - Beter voor Den Helder / Seniorenpartij (1,0 fte)

- Willemsoord
- Zeestad (2.0)
- Omgevingsvisie (lange termijn)
- Horeca
- Detailhandel
- Personeel en organisatie
- Juridische zaken
- HVC
- Vergunningen
- Projectwethouder van:
 - Ontwikkeling stadspark
 - Ontwikkeling Bijlweg
 - Spoorhaven
 - Dijkzone

Petra Bais - VVD (1,0 fte)

- Ruimtelijke ordening
- Wonen
- Gebiedsontwikkelingen (m.u.v. projecten van andere wethouders)
- Openbare ruimte
- Projectwethouder van:
 - ONS
 - Tillenhof
 - Station Zuid

Fotigui Camara - CDA (1,0 fte)

- Arbeidsmarkt
- Hielders perspectief
- Cultuur en erfgoed
- Evenementen
- Jongeren participatie
- Toerisme en recreatie
- Sport

Chris de Koning - D66 (0,8 fte)

- Duurzaamheid
- Ambassadeurschap Brussel / Den Haag
- Maritiem cluster / haven

Tessa Augustijn - GroenLinks (0,8 fte)

- Mobiliteit (verkeer en vervoer)
- Hub / transferium
- Economie
- Coördinerend wethouder inclusie
- Bestuurlijke vernieuwing
- Communicatie

Peter de Vrij - PvdA (0,8 fte)

- WMO
- Volksgezondheid
- Armoede
- Integratie
- Wijkgericht werken
- Kwetsbare wijken

Pieter Kos - Stadspartij Den Helder (0,8 fte)

- Onderwijs
- Participatiewet en sociale dienst
- Financiën
- Jeugdzorg

